

Provinciale Staten van Zuid-Holland

Onderwerp

Stand van zaken Programma spoorcorridor Leiden-Utrecht

Geachte Statenleden,

Op 26 april 2024 heb ik u voor het laatst geïnformeerd over de stand van zaken van het Programma spoorcorridor Leiden-Utrecht (brief met kenmerk PZH-2024-852812995). Daarin is u gemeld dat de extra onderzoeken die nodig waren voor het station Hazerswoude-Rijndijk en voor het ongelijkvloers maken van de Burgemeester Smeetsweg in Zoeterwoude meer tijd zouden kosten. De verwachting was dat in het najaar van 2024 de betrokken partijen (behalve de provincie Zuid-Holland, de gemeenten Leiden, Zoeterwoude, Alphen aan den Rijn en Bodegraven-Reeuwijk, de regio Holland-Rijnland, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de spoorse partijen NS en ProRail) een definitief besluit zouden kunnen nemen over de voorkeursvariant en de vervolgstappen richting de uitvoering.

De Stuurgroep Leiden-Utrecht is vrijdag 13 december 2024 jl. bijeengekomen. Graag informeer ik u over de stand van zaken, waarover overigens ook een nieuwsbericht op de provinciesite is verschenen.

De belangrijkste conclusie van dit bestuurlijke overleg van alle partijen die betrokken zijn bij de verbetering van het spoor tussen Leiden en Utrecht is dat de aanleg van het nieuwe station Hazerswoude-Rijndijk en de frequentieverhoging, waarvoor een viaduct bij de Burgemeester Smeetsweg in Zoeterwoude nodig is, gelijktijdig zouden moeten worden uitgevoerd. Het combineren van beide projecten zorgt voor lagere kosten en minder overlast voor bewoners en reizigers. Hoewel dit scheelt in de kosten, betekent het wel dat het gehele bedrag in één keer nodig is en dat de plannen op elkaar afgestemd moeten worden. Eind 2025 verwachten de partijen een totaalplan te presenteren en zou helder moeten zijn of de financiering rond is.

Voorafgaand aan de Stuurgroep bezocht staatssecretaris Jansen van Openbaar Vervoer en Milieu, op 9 december de projectlocaties en werd hij bijgepraat door de gedeputeerden van de provincies Zuid-Holland en Utrecht en de wethouders van Leiden, Alphen aan den Rijn en Zoeterwoude en de portefeuillehouder van de regio Holland-Rijnland.

Daarbij is ter sprake gebracht dat er langs de spoorlijn tussen Leiden en Utrecht belangrijke gebieden liggen om extra woningen te bouwen. Alleen al in een straal van 10 km rondom de locatie van het nieuwe station Hazerswoude-Rijndijk gaat het om ruim 20.000 woningen waarvoor bouwplannen bekend zijn. Langs de hele Stedelijke As Katwijk-Leiden-Alphen gaat het om nog veel meer nieuwe woningen. De verbeteringen aan het spoor zijn nodig om deze nieuwe wijken goed bereikbaar te maken.

Eerder bleek al dat de verbeteringen ingewikkelder zijn dan gedacht, maar dat alle betrokken partijen onverminderd enthousiast zijn over de haalbaarheid en de positieve impact voor de regio. Overigens is sinds 15 december de eerste verbetering al merkbaar; in de nieuwe dienstregeling van de NS rijden nu wekelijks extra treinen tussen Leiden en Utrecht.

De huidige fase in de verbetering van het spoor tussen Leiden en Utrecht, genaamd “Programma Leiden Utrecht Beter Bereikbaar” heeft twee doelen die elkaar versterken. Een nieuw station Hazerswoude-Rijndijk dat ervoor zorgt dat de regio beter bereikbaar wordt. Daarnaast is het de bedoeling dat er de hele dag vier treinen per uur tussen Leiden en Utrecht gaan rijden. Hiervoor moet de overweg bij de Burgemeester Smeetsweg in Zoeterwoude worden vervangen door een ongelijkvloerse kruising (viaduct).

Vorig jaar werd duidelijk dat het hele project veel duurder zou worden en de kosten zo’n € 75 mln uitkomen boven het huidige beschikbaar budget van € 135 mln. Daarom zijn de betrokken partijen – provincie Zuid-Holland, de gemeenten Leiden, Zoeterwoude, Alphen aan den Rijn en Bodegraven-Reeuwijk, de regio Holland-Rijnland, NS, ProRail en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat – samen op zoek gegaan naar oplossingen. Op basis daarvan hebben de partijen nu afgesproken om de aanleg van station Hazerswoude-Rijndijk en de ongelijkvloerse kruising in Zoeterwoude, als dit financieel haalbaar is gebleken, niet te faseren maar gelijktijdig uit te voeren. Dit scheelt geld en hinder, zeker als het spoor zo min mogelijk afgesloten hoeft te worden voor de werkzaamheden. Deze aanpak minimaliseert hinder voor treinreizigers, die in 2026-2027 al te maken krijgen met werkzaamheden aan de spoorbrugvervanging bij Alphen aan den Rijn. Bovendien versterken beide projecten elkaar in een hogere vervoerswaarde (méér reizigers). Gelijktijdige uitvoering van beide projecten vermindert tenslotte het risico dat één van beide projecten niet aangelegd wordt.

Met deze insteek om beide projecten gelijktijdig uit te voeren willen de partijen een kwaliteitsimpuls geven aan het spoortraject Leiden-Utrecht. Door een betere koppeling van mobiliteitsdoelen en de woningbouwopgave ontstaat een stevig fundament voor de toekomstige ontwikkeling van de regio. Om dit mogelijk te maken gaan de betrokken partijen gezamenlijk op zoek naar aanvullende financiering, mogelijk via beschikbare rijksmiddelen voor de nationale woningbouwopgave en/of private financiële middelen. Eind 2025 moet helder zijn of de zoektocht tot financiële dekking heeft geleid om beide onderdelen gelijktijdig te realiseren.

Uiteraard zal ik u in het komend jaar opnieuw informeren zodra de ontwikkelingen in het Programma spoorcorridor Leiden-Utrecht daar aanleiding toe geven.

Hoogachtend,

E.F.A. (Frederik) Zevenbergen

Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact